

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

Μονάδα Επενδύσεων στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις
Ταχ. Δ/ση:Λ. Αθηνών 54-56, 10441 (ΑΘΗΝΑ)
Πληροφορίες: Αλιζιώτης Ν., Παπασταματίου Γ.,
Τσολακίδη Κ., Τσιατούρας Ε.
Τηλ: 210 527 5262, 255, 013, 210
e-mail: naliziotis@mou.gr, gpapastamatiou@mou.gr,
ktsolakidi@mou.gr, etsiatouras@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 05/10/2021
Αρ. Πρωτ.: 4046
ΦΕΚ 4672 Β'/08-10-2021

ΑΠΟΦΑΣΗ

8^η τροποποίηση της υπ' αριθμ. 13158/2017 (Β' 4302) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής των Δράσεων 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020»

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τους κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.

4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου
5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως κάθε φορά ισχύει.
6. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως κάθε φορά ισχύει.
7. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση όπως κάθε φορά ισχύει.
8. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 532/2020 της Επιτροπής της 16^{ης} Απριλίου 2020 σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής
9. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
10. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.
11. Την Ειδική Έκθεση (2014) του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με θέμα «Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας: συγκράτηση των δαπανών για τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ε.Ε. επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης».

Β. Τις διατάξεις Νόμων και Π.Δ:

1. Τον Ν. 4314/2014 (Α'265) «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (Α'297) και άλλες διατάξεις» και ιδίως την παράγραφο 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Το άρθρο 90 του Π.Δ. 63/2005 (Α'98) «Κωδικοποίηση Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα».
3. Το Π.Δ. 97/2017 (Α'138) σχετικά με τον Οργανισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Το Π.Δ. 2/2021 (Α'2) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
5. Το Π.Δ. 56/2021 (Α'142) «Διορισμός Υπουργού και Υφυπουργών».
6. Το Π.Δ. 40/2021 (Α'100) «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών.
7. Τον Ν. 2690/1997 (Α'45) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.
8. Τον Ν. 3508/2006 (Α'249) «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», και ειδικότερα το άρθρο 3 αυτού.

9. Τον Ν. 3874/2010 (Α'151) «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» όπως ισχύει κάθε φορά.
10. Τον Ν. 4384/2016 (Α'78) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιημένος ισχύει.
11. Τον Ν. 4622/2019 (Α'133) «Επιτελικό κράτος, οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης».

Γ. Τις αποφάσεις:

1. Την υπ' αριθμ. 282966/09-07-2007 (Β'1205) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ».
2. Την υπ' αριθμ. 24944/20-09-2016 (Β'3066) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».
3. Την υπ' αριθμ. 2545/17-10-2016 (Β'3447) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ».
4. Την υπ' αριθμ. 4760/23-6-2021 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ 483, τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ./23-6-2021).
5. Την υπ' αριθμ. 6309/09-09-2021 (Β' 4190) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Γεώργιο Στύλιο».
6. Την υπ' αριθμ. 104/7056/21-1-2015 (Β'147) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως ισχύει κάθε φορά.
7. Την υπ' αριθμ. 1065/19-4-2016 (Β'1273) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» όπως ισχύει κάθε φορά.
8. Την υπ' αριθμ. 397/18235/16-02-2017 (Β'601) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αρμόδια Αρχή, διαδικασία και δικαιολογητικά αναγνώρισης των Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) και των Ενώσεων τους (Ε.Ο.Π.), καθώς και των Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π.)», όπως ισχύει κάθε φορά.
9. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.4 «Μ04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού (άρθρο 17)» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
10. Την υπ' αριθμ. 2279/21-09-2021 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ.
11. Την υπ' αριθμ. 53903/23-09-2021 σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ.
12. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την τροποποίηση της υπ. αριθμ. 13158/28-11-2017 (Β' 4302) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (εφεξής ΥΑ) ως εξής:

Άρθρο μόνο

1. Το άρθρο 25 τροποποιείται ως εξής:
  - 1.1. Στο τέλος της παραγράφου 4 προστίθεται υποπαράγραφος ως εξής:

«4.7. Ολοκλήρωση επενδυτικού σχεδίου χωρίς την υποβολή αιτήματος πληρωμής.»
  - 1.2. Στο τέλος της παραγράφου 5 προστίθεται υποπαράγραφος ως εξής:

«5.7. Στην περίπτωση του αιτήματος ολοκλήρωσης η νόμιμη λειτουργία της εκμετάλλευσης και η παραγωγική ικανότητα της, προσκομίζοντας τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 7 της ενότητας Β του Παραρτήματος 11 της παρούσας.»
  - 1.3. Η παράγραφος 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ο μέγιστος αριθμός τροποποιήσεων που υποβάλλονται από το δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις, μη συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων διόρθωσης προφανών σφαλμάτων, των τροποποιήσεων που αφορούν στα στοιχεία του δικαιούχου και των τροποποιήσεων ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.»
2. Το άρθρο 26 τροποποιείται ως εξής:
  - 2.1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 αντικαθίσταται ως εξής: «Η πρώτη αίτηση πληρωμής υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ από τον δικαιούχο το αργότερο εντός εικοσιτεσσάρων μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης πράξεων.»
  - 2.2. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 10 αντικαθίσταται ως εξής: «Αυτές οι δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η δημόσια οικονομική ενίσχυση χωρίς να έχουν επαληθευτεί με επιτόπια επίσκεψη, επαληθεύονται κατά την επιτόπια επίσκεψη που αφορά σε επόμενο αίτημα πληρωμής με το οποίο γίνεται υπέρβαση του 50% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης ή σε περίπτωση υποβολής αιτήματος ολοκλήρωσης ή το αργότερο εντός 3 μηνών από την άρση των έκτακτων μέτρων.
3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 28 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα συγκροτείται κατά κανόνα μία επιτροπή παρακολούθησης. Στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο από τη ΔΑΟΠ, δύναται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας να συγκροτούνται περισσότερες από μία επιτροπές.

Τα μέλη της επιτροπής είναι υπάλληλοι των Περιφερειακών Ενοτήτων ή/και της Περιφέρειας ή/και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή/και των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ. Για τους υπαλλήλους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης απαιτείται εισήγηση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οικεία ΔΑΟΠ, ενώ για τους υπαλλήλους των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ, αντίστοιχα εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών του ΥΠΑΑΤ. Η κάθε επιτροπή συγκροτείται από τρία κύρια μέλη με τους αναπληρωτές τους ενώ σε κάθε επιτροπή συμμετέχει υποχρεωτικά τουλάχιστον ένας γεωπόνος της ΔΑΟΚ, ως πρόεδρος, ενώ για τα άλλα μέλη, λαμβανομένης υπόψη της φύσης του υπό παρακολούθηση έργου, επιλέγονται γεωτεχνικοί, πολιτικοί μηχανικοί, μηχανολόγοι μηχανικοί, οικονομολόγοι και υπάλληλοι κατηγορίας (ΠΕ) ή (ΤΕ) κατά προτεραιότητα με προηγούμενη εμπειρία σε συγχρηματοδοτούμενα επενδυτικά προγράμματα.

Η συγκρότηση των επιτροπών γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη μετά από εισήγηση της οικείας ΔΑΟΠ.

Η εν λόγω απόφαση αποστέλλεται στη ΔΑΟΚ και κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ. Για την κάλυψη επείγουσών αναγκών, αδικαιολόγητων καθυστερήσεων ή εξαιρετικών περιπτώσεων η συγκρότηση των επιτροπών μπορεί να γίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή άλλου εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου, μετά από εισήγηση της ΕΥΕ ΠΑΑ.»

Η παρούσα να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ